

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

JÁN MAZÁK

prednesené 7. decembra 2010¹

1. V prejednávanej veci sa Sąd Najwyższy (poľský najvyšší súd) pýta na výklad článku 5 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003.² Vec sa týka hranice procesnej autonómie členských štátov v kontexte systému na posilnenie práva hospodárskej súťaže Spoločenstva [teraz práva hospodárskej súťaže Európskej únie (ďalej len „EÚ“)] podľa nariadenia č. 1/2003, ktoré nahradilo predchádzajúci systém stanovený nariadením Rady č. 17³. Sporným je spôsob, akým môže vnútroštátny orgán hospodárskej súťaže (ďalej len „VOHS“) ukončiť správne konanie, v ktorom uplatnením práva hospodárskej súťaže EÚ a vnútroštátneho práva zistil, že správanie podniku *neporušuje* zákaz zneužívania dominantného postavenia podľa článku 102 ZFEÚ.

I — Právny rámec

A — Právo EÚ

2. Podľa článku 5 nariadenia č. 1/2003 VOHS členských štátov majú právomoc na uplatňovanie článkov 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ v jednotlivých prípadoch. Článok 5 nariadenia uvádza:

„Na tento účel, konajúc zo svojho vlastného podnetu alebo na základe sťažnosti, môžu [VOHS] prijímať tieto rozhodnutia:

— nariadiť skončenie porušovania,

— nariadiť dočasné opatrenia,

— prijímať záväzky,

— ukladať pokuty, pravidelné penále alebo iné sankcie podľa vnútroštátneho práva.

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Otázky boli predložené v kontexte odvolania podaného predsedom poľského Národného úradu na ochranu hospodárskej súťaže a spotrebiteľov (Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów; ďalej len „poľský NÚHS“) proti rozsudku Sąd Apelacyjny w Warszawie (Vársavského odvolacieho súdu). Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 [ES] (teraz článku 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ) (Ú. v. ES L 1, s. 1; Mím. vyd. 08/002, s. 205).

3 — Nariadenie Rady (EHS) č. 17 zo 6. februára 1962 Prvé nariadenie implementujúce články [81 ES] a [82 ES] (Ú. v. ES 13, s. 204; Mím. vyd. 08/001, s. 3).

Ak na základe informácií, ktoré majú k dispozícii, [usúdia, že – neoficiálny preklad] nie sú splnené podmienky pre zákaz, môžu tiež rozhodnúť, že nie sú žiadne dôvody na zásah z ich strany.“ (Kurzívou zvýraznil generálny advokát.)

keď vznikne nový spor v oblasti hospodárskej súťaže, alebo na zabezpečenie účinného výkonu“ (bod 15).

B — Vnútroštátne právo

3. Článok 10 nariadenia č. 1/2003 stanovuje, že keď si to verejný záujem EÚ týkajúci sa uplatňovania článkov 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ vyžaduje, Európska komisia, konajúc na vlastný podnet, môže rozhodnutím stanoviť, že článok 101 ZFEÚ nie je uplatniteľný na dohodu, rozhodnutie združenia podnikov alebo zosúladený postup buď preto, že nie sú splnené podmienky článku 101 ods. 1 ZFEÚ, alebo že sú splnené podmienky článku 101 ods. 3 ZFEÚ. Komisia môže také zistenia urobiť tiež s odvolaním sa na článok 102 ZFEÚ.

5. Článok 11 poľského zákona o hospodárskej súťaži a ochrane spotrebiteľov⁵ v znení platnom v čase vzniku udalosti uvádza:

4. Oznámenie Komisie o spolupráci medzi orgánmi hospodárskej súťaže⁴ uvádza, že „Komisia je osobitne vhodná, ak jedna alebo niekoľko dohôd alebo postupov... má účinky na hospodársku súťaž vo viac ako troch členských štátoch“ (bod 14), a „Komisia je navyše osobitne vhodná konať v prípade, ak je tento prípad úzko prepojený na iné ustanovenie [EÚ], ktoré môže byť výlučne alebo účinnejšie uplatnené Komisiou, ak záujmy [EÚ] požadujú prijatie rozhodnutia Komisie na rozvoj politiky hospodárskej súťaže [EÚ] v prípade,

„1. [Poľský NÚHS] prijme rozhodnutie, podľa ktorého nedošlo k správaniu obmedzujúceho hospodársku súťaž, pokiaľ nezistí porušenie zákazov stanovených v článkoch 5 a 8.

2. [Poľský NÚHS] prijme rozhodnutie podľa odseku 1 aj v prípade, v ktorom dohoda spĺňa podmienky článku 7 ods. 1, ale nie je zahrnutá v nariadení Ministerskej rady podľa článku 7.

4 — Ú. v. EÚ C 101, 2004, s. 43.

5 — Zákon z 15. decembra 2000 o hospodárskej súťaži a ochrane spotrebiteľov (konsolidované znenie, Dziennik Ustaw 2005, č. 244, Pos. 2080).

3. Podniku alebo združeniu podnikov prí náleží predložiť dôkaz o okolnostiach uvedených v odseku 2.“

rozhodnutie deklaratórnej povahy, podľa ktorého nedošlo k obmedzujúcemu správaniu podľa článku 102 ZFEÚ, keďže prijal také rozhodnutie podľa vnútroštátneho práva.

II — Skutkové okolnosti a prejudiciálne otázky

6. Spoločnosť Telekomunikacja Polska S. A. bola podozrivá, že porušila článok 8 poľského zákona o hospodárskej súťaži a ochrane spotrebiteľov, ako aj článok 102 ZFEÚ.⁶ Na konci konania poľský NÚHS zistil, že nedošlo k správaniu, ktoré by obmedzovalo hospodársku súťaž, a prijal podľa vnútroštátneho práva rozhodnutie, podľa ktorého podnik nekonal tak, aby obmedzil hospodársku súťaž, zatiaľ čo podľa článku 102 ZFEÚ poľský NÚHS rozhodol, že nie sú žiadne dôvody na zásah z jeho strany. Tretí účastník konania, Tele2 Polska sp. zoo, teraz Netia SA w Warszawie, podal proti tomuto rozhodnutiu žalobu. Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (okresný súd – súd pre hospodársku súťaž a ochranu spotrebiteľov) rozsudkom následne potvrdeným Varšavským odvolacím súdom zrušil napadnuté rozhodnutie a rozhodol, že poľský NÚHS mal prijať

7. Poľský NUHS podal odvolanie, v ktorom tvrdil, že článok 5 nariadenia č. 1/2003 je ustanovenie, ktoré stanovuje právomoc VOHS, obmedzuje ich rozhodovacie možnosti, v súlade s ktorými VOHS nemajú právomoc takéto rozhodnutie prijať. Namiesto toho poľský NUHS prijal rozhodnutie, ktoré ukončilo vec iným spôsobom, čím nebolo potrebné rozhodnúť vo veci samej. Článok 5 nariadenia uvádza štyri druhy rozhodnutí vo veci samej a vo svojej poslednej časti upravuje rozhodnutie procesnej povahy: VOHS „môžu tiež rozhodnúť, že nie sú žiadne dôvody na zásah z ich strany“. To Komisia má právomoc prijať rozhodnutie, ktoré stanovuje, že článok 102 ZFEÚ sa nevzťahuje na určité správanie – nie VOHS.

8. Vnútroštátny súd sa po prvé domnieva, že táto vec sa týka hranice procesnej autonómie VOHS, ktorým by nemalo byť dovolené prijať rozhodnutie stanovujúce, že neprišlo k obmedzujúcemu správaniu, pretože rozhodnutie takejto povahy nepatrí medzi rozhodnutia uvedené v druhom odseku článku 5 nariadenia č. 1/2003. Po druhé vnútroštátny súd uvádza, že posledná veta článku 5 nariadenia

6 — Vnútroštátne uznesenie uvádza iba to, že išlo o použitie doložky výhradnosti na používanie verejne prístupných telefónnych služieb Telekomunikacja Polska na vnútroštátnom trhu prístupu k službám telefónneho spojenia v telefónnej pevnej sieti poskytnutým podľa zásad prístupnosti a predvýberu.

č. 1/2003 v spojení s druhým odsekom článku 5 a inými ustanoveniami tohto nariadenia by sa mohla vykladať aj takým spôsobom, že umožňuje VOHS prijať rozhodnutie, akým je sporné rozhodnutie. Na základe toho vnútroštátny súd rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto otázky:

9. Poľská⁷ a česká vláda, Komisia a dozorný orgán EZVO predložili svoje písomné pripomienky. Na pojednávaní 21. septembra 2010 títo účastníci konania, s výnimkou českej vlády, zároveň predniesli svoje ústne pripomienky.

„1. Má sa článok 5 [nariadenia č. 1/2003] vykladať v tom zmysle, že [VOHS] nemôže vydať rozhodnutie, podľa ktorého nedošlo k správaniu obmedzujúcemu hospodársku súťaž v zmysle článku [102 ZFEÚ], pokiaľ po skončení konania zistí, že podnik neporušil zákaz zneužívania dominantného postavenia podľa tohto ustanovenia Zmluvy?

2. Má sa v prípade kladnej odpovede na prvú otázku v situácii, v ktorej [VOHS] podľa vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže môže ukončiť konanie o protisúťažnom správaní – pokiaľ sa zistí, že správanie podniku neporušuje zákaz stanovený v článku [102 ZFEÚ] – iba prijatím rozhodnutia, podľa ktorého nedošlo k správaniu obmedzujúcemu hospodársku súťaž, vykladať článok 5 [posledná] veta [nariadenia č. 1/2003]... v tom zmysle, že tvorí priamy právny základ rozhodnutia [VOHS], v ktorom sa konštatuje, že „nie sú žiadne dôvody na zásah z [jeho] strany?“

III – Posúdenie

A – Hlavné tvrdenia účastníkov konania

10. Komisia a dozorný orgán EZVO najmä tvrdia, že článok 5 nariadenia č. 1/2003 nedovoľuje VOHS prijať rozhodnutie deklaratórnej povahy, podľa ktorého sa články 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ neuplatňujú. Takú právomoc má iba Komisia. Okrem toho umožníť VOHS určiť, že články 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ sa neuplatňujú – v rozsahu, v akom môže byť zaručené, že správanie podniku je v súlade s právom –, by okrem skutočnosti, že by si to vyžadovalo značné administratívne zdroje, mohlo odrážať obeť konania, ktoré je podozrivé z toho, že je v rozpore s právom, od

⁷ – Pripomienky poľskej vlády zjavne odrážajú stanovisko poľského NÚHS.

podávania individuálnych žalôb proti páchatelovi a tak od prispievania k vlastnému výkonu práva hospodárskej súťaže EÚ (zatiaľ čo nariadenie č. 1/2003 má podporovať vlastný výkon). Pokiaľ ide o druhú otázku, Komisia tvrdí, že článok 5 nariadenia č. 1/2003 je priamo uplatniteľný. Dozorný úrad EZVO tvrdí, že v situácii, akou je situácia vo veci prejednáwanej vnútroštátnym súdom, v ktorej sa domnieva, že podmienky na rozhodnutie o zákaze nie sú splnené, článok 3 ods. 1 a článok 5 nariadenia č. 1/2003 ukladajú povinnosť VOHS uplatniť článok 102 ZFEÚ a ukončiť jeho správne konanie rozhodnutím, že nie sú žiadne dôvody na zásah z jeho strany.

k obmedzujúcemu správaniu. Nariadenie č. 1/2003 neurčuje žiadnu hierarchiu medzi Komisiou a VOHS – ide o vzťah horizontálnej spolupráce. Bolo by v rozpore s účelom článku 5 nariadenia č. 1/2003, ak by VOHS bola kompetentná prijať rozhodnutie stanovujúce, že článok 102 ZFEÚ bol porušený, ale nie je s takým účelom v rozpore, ak prijme rozhodnutie stanovujúce, že neprišlo k porušeniu. Česká vláda uvádza, že príslušné ustanovenia poľského zákona o hospodárskej súťaži a ochrane spotrebiteľov neohrozujú žiadny z cieľov článku 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ.

B — Posúdenie

11. Poľská vláda uvádza, že článok 5 nariadenia č. 1/2003 taxatívne vymenúva právomoci VOHS. Posledná veta článku 5 nedáva základ pre deklaratórne rozhodnutie stanovujúce, že neprišlo k obmedzujúcemu správaniu. V odpovedi na druhú otázku poľská vláda tvrdí, že opatrenie, ktorým VOHS ukončila konanie týkajúce sa podozrenia porušenia hospodárskej súťaže – po tom, ako dokázala, že nie sú žiadne dôvody na zásah z jej strany –, malo mať formu procesného rozhodnutia o ukončení veci bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť o veci samej.

Úvodné poznámky o výkone nového systému „právnej výnimky“

12. V rozpore s ostatnými účastníkmi konania česká vláda tvrdí, že článok 5 nariadenia č. 1/2003 umožňuje VOHS prijať rozhodnutie stanovujúce, že neprišlo

13. Nariadenie č. 1/2003⁸, ktoré sa nazýva aj „modernizačné nariadenie“, zaviedlo obsiahle

8 — Pokiaľ ide o výklad nariadenia č. 1/2003, pozri rozsudok z 11. júna 2009, X, C-429/07, Zb. s. I-4833, a tieto stále prejednávané veci: VEBIC, C-439/08 (generálny advokát Mengozzi predniesol svoje návrhy 25. marca 2010, rozsudok by mal byť vynesený 7. decembra 2010), a Pfeleiderer/Bundeskartellamt, C-360/09 (moje návrhy prednesiem 16. decembra 2010). Pokiaľ ide o Všeobecný súd, s ohľadom na článok 11 ods. 6 nariadenia č. 1/2003 pozri rozsudky z 8. marca 2007, France Télécom/Komisia, T-339/04, Zb. s. II-521, a z 8. marca 2007, France Télécom/Komisia, T-340/04, Zb. s. II-573 (voči ktorému odvolacie konanie prebieha ako vec C-202/07 P, France Télécom/Komisia, Zb. s. I-2369).

zmeny v spôsobe, akým je právo hospodárskej súťaže EÚ uplatňované. Medzi zavedenými novými zmenami bolo zrušené oznamovanie dohôd na získanie výnimky podľa článku, ktorým je teraz článok 101 ods. 3 ZFEÚ, Komisiou⁹ – bol nahradený systémom právnej výnimky¹⁰ – a tým sú VOHS, ako aj vnútroštátne

súdy oveľa viac zahrnuté do uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže EÚ.¹¹

9 – Je zaujímavé, že zatiaľ čo dva hlavné ciele decentralizácie vykonávania práva hospodárskej súťaže EÚ – zníženie návalu práce Komisie a zahrnutie VOHS a vnútroštátnych súdov do tohto vykonávania – zostali rovnaké, zložky tejto politiky, ako sú stanovené v nariadení č. 1/2003, sa odlišujú od zložiek uvedených v návrhu Komisie z roku 2000 – kde sa uvádzalo, že „článok [3 navrhovaného nariadenia] stanovuje, že v prípadoch, v ktorých dohoda alebo postup môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, sa uplatní iba právo hospodárskej súťaže [EÚ]“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát) (Návrh na nariadenie Rady o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 [ES] a o zmene a doplnení nariadení (EHS) č. 1017/68, (EHS) č. 2988/74, (EHS) č. 4056/86 a (EHS) č. 3975/87; KOM(2000) 582 v konečnom znení, s. 12). Pozri TOSATO, G. L., BELLODI, L. (eds.): *EU Competition Law. Volume I, Procedure*. Claeys & Casteels, 2006, s. 218.

10 – V predchádzajúcom systéme bol článok 81 ES charakterizovaný formuláciou pravidla zákazu (článok 81 ods. 1) a jeho účinkov (neplatnosť – článok 81 ods. 2), odľahčeného výkonom právomoci Komisie udeliť výnimky z pravidla (článok 81 ods. 3) Podľa nariadenia č. 1/2003 individuálne vyňatie dohody zo zákazu v článku 101 ods. 1 ZFEÚ už viac nezávisí od jej oznámenia Komisii. Teraz dohody spadajúce pod článok 101 ods. 1 ZFEÚ, ktoré spĺňajú podmienky článku 101 ods. 3, nebudú zakázané, žiadne predchádzajúce rozhodnutie na tento účel nie je potrebné – článok 101 ods. 3 sa považuje za priamo uplatniteľnú právnu výnimku. Pozri KERSE, C. S., KHAN, N.: *EC Antitrust Procedure*. Fifth edition. Sweet & Maxwell, London, 2005, s. 15.

14. Decentralizácia vykonávania práva hospodárskej súťaže EÚ ide nad jednoduché požadovanie od VOHS a vnútroštátnych súdov uplatniť články 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ. Na to, aby mohla byť decentralizácia náležite zrealizovaná, nariadenie č. 1/2003 stanovuje najmenej tri odlišné mechanizmy: i) udelenie právomoci VOHS a vnútroštátnym súdom, s následným znížením priamej vykonávacej činnosti Komisie;¹² ii) požiadavku pre VOHS

11 – Pozri okrem iného odôvodnenia č. 6, 7 a 15 nariadenia č. 1/2003 a článku 5 a 6 tohto nariadenia. Podľa nariadenia č. 17 VOHS iba výnimočne prešetrovali porušenia článkov 81 ES a 82 ES, a to aj preto, že vnútroštátne právo umožňovalo VOHS uplatniť článok 81 ods. 1 ES a článok 82 ES v iba asi polovici členských štátoch a aj v prípadoch, keď im to umožňovalo, právomoc Komisie uložiť výnimky odradzovala VOHS od prípadov týkajúcich sa článku 81 ods. 1 ES. Keď VOHS začal prešetrovanie porušenia článku 81 ods. 1 ES, podniky sa mohli rozhodnúť oznámiť ich dohodu alebo postup Komisii, ktorá tak bola z dôvodu jej právnej povinnosti konať na základe oznámenia nútená začať konanie, čím odobrala právomoc VOHS. Pozri WILS, W. P. J.: „Community report“, in CAHILL, D., COOKE, J. D.: *The Modernisation of EU Competition Law Enforcement in the EU*, Cambridge, FIDE 2004, s. 679 a nasl. Pozri tiež GIPPINI FOURNIER, E.: „Community report“, in KOECK, H. F., KAROLLUS, M. M. (eds.): *The Modernisation of European Competition Law*, Nomos, FIDE 2008.

12 – Výsledkom bolo, že Komisia sa mohla viac sústrediť na kľúčové priority, akými sú kartely a prieskumy v oblasti (ktorými sa Komisia snaží identifikovať oblasti, v ktorých je možnosť, že pravidlá hospodárskej súťaže v nich náležite nepôsobia).

a vnútroštátne súdy uplatniť články 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ v rámci systému regulujúceho vzťah medzi vnútroštátnym právom a právom EÚ; a v neposlednom rade iii) zabezpečiť úpravu spolupráce a kontroly práce VOHS a vnútroštátnych súdov, aby sa zaručilo jednotné a koherentné uplatnenie pravidiel hospodárskej súťaže EÚ¹³. Ako vidieť nižšie, následok dôležitej úlohy, ktorú VOHS (a vnútroštátne súdy) zohrávajú pri fungovaní nového systému, je taký, že podľa nariadenia č. 1/2003 podliehajú prísnyim pravidlám, čo sa týka zverenej právomoci, ako aj jej výkonu.¹⁴

rozhodnutie vo veci samej, keď uplatňuje článok 102 ZFEÚ.

16. Ako v podstate správne navrhuje dozorný orgán EZVO, otázky týkajúce sa iba článku 102 ZFEÚ by sa mali rovnako uplatniť aj na právomoc VOHS prijať záporné rozhodnutia vo veci samej podľa článku 101 ZFEÚ. Podľa môjho názoru sa preto odpovede na tieto otázky budú vzťahovať na oba články, článok 101 ZFEÚ aj článok 102 ZFEÚ.

Prvá otázka

15. Vnútroštátny súd sa svojou prvou otázkou v podstate pýta, či článok 5 nariadenia č. 1/2003 bráni VOHS, aby prijal záporné

17. Vnútroštátny súd tvrdí, že je nepochybné, že rozhodnutie podľa vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže¹⁵, ktoré stanovuje, že správanie jednotlivca neobmedzilo hospodársku súťaž, nepatrí do kategórie rozhodnutí vymenovaných v druhej vete článku 5 nariadenia č. 1/2003.

13 — Vysoká dôležitosť tohto cieľa je zvyčajne skutočnosťou, že posilnenie pravidiel hospodárskej súťaže EÚ neobyčajne stúpalo od účinnosti nariadenia č. 1/2003; koncom marca 2009 viac ako 1000 prípadov v rôznych oblastiach bolo prešetrovaných členmi Európskej siete hospodárskej súťaže (ESHS) na základe pravidiel hospodárskej súťaže EÚ. Pozri Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Správa o vykonávaní nariadenia (ES) č. 1/2003, KOM(2009) 206 v konečnom znení, 29. apríla 2009, s. 7.

14 — TOSATO, G. L., BELLODI, L.: c. d., s. 219.

18. Vnútroštátny súd má však pochybnosti o tom, či poľský NÚHS môže prijať také rozhodnutie podľa článku 102 ZFEÚ, keďže posledná veta článku 5 nariadenia č. 1/2003 dáva VOHS právomoc rozhodnúť o tom, že

15 — To znamená podľa článku 11 poľského zákona o hospodárskej súťaži a ochrane spotrebiteľov.

nie sú žiadne dôvody na zásah z jeho strany, ak nie sú splnené podmienky pre zákaz.

vnútroštátnymi orgánmi sa v zásade spravuje vnútroštátnymi procesnými pravidlami. Dodržiavanie práva [EÚ] a najmä jeho základných zásad je preto vec, ktorú musí vymedziť vnútroštátne právo vo vhodných procesných pravidlách, aby bolo zaručené právo na obranu dotknutej osoby. Takéto záruky sa môžu odlišovať od tých, ktoré sa uplatňujú v konaní [EÚ].“

19. Po prvé je potrebné zobrať do úvahy príslušné ustanovenia nariadenia č. 1/2003. Podľa článku 3 tohto nariadenia¹⁶ sú VOHS povinné uplatniť články 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ vtedy, keď správanie podniku podozrivého z porušenia zákazu podľa vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Nariadenie č. 1/2003 predpokladá, že VOHS uplatnia články 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ v súlade s procesnými pravidlami ich členského štátu; tento štát musí, ak je to potrebné, zmeniť jeho vnútroštátne právne predpisy, aby ich prispôbil novému systému.¹⁷

20. Pokiaľ však ide o všeobecnú zásadu, Súdny dvor vo veci *Otto*¹⁸ rozhodol, že „uplatnenie článkov [101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ]

21. Článok 5 nariadenia č. 1/2003 ďalej uvádza, že VOHS majú právomoc na uplatňovanie článkov 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ v jednotlivých prípadoch a na tento účel, konajúc zo svojho vlastného podnetu alebo na základe sťažnosti, môžu „prijímať“ tieto rozhodnutia: i) nariadiť skončenie porušovania; ii) nariadiť dočasné opatrenia; iii) prijímať záväzky; a iv) ukladať pokuty, pravidelné penále alebo iné sankcie podľa vnútroštátneho práva. Uzavretá, že ak na základe informácií, ktoré majú k dispozícii, usúdia, že nie sú splnené podmienky pre zákaz, môžu VOHS tiež rozhodnúť, že nie sú žiadne dôvody na zásah z ich strany.

16 — Pozri napríklad LUCEY, C.: *Unforeseen consequences of Article 3 of EU Regulation 1/2003*, ECLR, 2006, 27(10), s. 558 až 563.

17 — Článok 35 nariadenia č. 1/2003. TOSATO, G. L. A, BELLODI, L., vo svojom diele už citovanom v poznámke pod čiarou 9 uvádzajú na strane 32 (poznámka pod čiarou 101), že Taliansko v článku 54 ods. 5 zákona č. 52 zo 6. februára 1996, už zverilo právomoc uplatniť článok 81 ods. 1 ES a článok 82 ES talianskym VOHS. Je zaujímavé doplniť, že v Spojenom kráľovstve VOHS nemali pred reformou právomoc uplatniť právo hospodárskej súťaže EÚ.

18 — Pozri rozsudok z 10. novembra 1993, *Otto*, C-60/92, Zb. s. I-5683, bod 14. Pozri tiež rozsudok zo 17. júla 1997, *GT-Link*, C-242/95, Zb. s. I-4449, body 23 až 26.

22. Vzniká preto otázka, či zoznam rozhodnutí, ktoré môže VOHS prijať (stanovený v článku 5 nariadenia č. 1/2003), je taxatívny. Poľská vláda a Komisia sa domnievajú, že je

naozaj taxatívny, čo sa zdá byť aj podporené právnickou literatúrou.¹⁹

23. V každom prípade postačuje uviesť, že ak chceme byť striktní, článok 5 nie je taxatívny najmenej v tom, že nejde o jediné ustanovenie v nariadení č. 1/2003, podľa ktorého môžu VOHS prijímať rozhodnutia: je tu aj článok 29 ods. 2 („Odobratie právnej výhody v jednotlivých prípadoch“), podľa ktorého je VOHS oprávnený odobrať výhodu nariadenia o skupinovej výnimke (NSV) podľa stanovených podmienok.²⁰

24. Ako totiž vnútroštátny súd správne zdôrazňuje, ak VOHS – po ukončení konania, v ktorom uplatnil pravidlá hospodárskej súťaže EÚ a vnútroštátne právo, – zistil, že činnosť prešetrovaného podniku neporušuje zákaz zneužívania dominantného postavenia, musí na základe všeobecného pravidla, pomocou zásady procesnej autonómie, prijať zodpovedajúce rozhodnutie, ako to stanovuje vnútroštátne právo. Podľa poľského právneho systému bude zodpovedajúcim rozhodnutím rozhodnutie prijaté podľa článku 11 zákona o hospodárskej súťaži a ochrane spotrebiteľov, ktoré stanovuje, že správanie neobmedziло hospodársku súťaž.

19 — Pozri okrem iného FAULL, J., NIKPAY, A.: *The EC law of competition*, Oxford University Press, 2007, s. 113: Článok 5 stanovuje taxatívny zoznam, pretože VOHS pri uplatňovaní článkov 101 ZFEÚ alebo 102 ZFEÚ nemôžu prijať žiadne iné rozhodnutia ako tie, ktoré sú v ňom uvedené; osobitne VOHS nemôžu prijať rozhodnutie o neuplatnení; na to je oprávnená iba Komisia. Pozri tiež LANGEN, E., BUNTE, H.-J. (eds.): *Kommentar zum deutschen und europäischen Kartellrecht – Band 2*, 11th Edition, Luchterhand, 2010, s. 752 a nasl.; LOEWENHEIM, U., MEESEN, K. M., RIESENKAMPFF, A.: *Kartellrecht – Band 1 Europäisches Recht – Kommentar*, C.H. Beck Verlag, Munich, 2005, s. 740; HIRSCH, G., MONTAG, E., SÄCKER, F. J.: *Competition Law: European Community Practice and Procedure*, Sweet & Maxwell, London, 2008, s. 1579 a nasl.; a KERSE, C. S., KHAN, N., c d., s. 261: je nejasné i) či zoznam bol zamýšľaný ako taxatívny a ii) aký má účinok posledná veta článku 5; bolo navrhnuté, že táto posledná veta článku 5 znamená, že VOHS nemajú právomoc prijať rozhodnutia o neuplatnení; zdá sa, že úmyslom bolo, aby VOHS prestali prijímať takéto rozhodnutia, najmä rozhodnutia, ktorými stanovili, že článok 101 ods. 1 sa neuplatní.

20 — Príslušná VOHS v podstate môže, keď dohody, rozhodnutia združení podnikov alebo zosúladené postupy, na ktoré sa vzťahuje NSV Komisie, majú účinky, ktoré nie sú zlučiteľné s článkom 101 ods. 3 ZFEÚ na území členského štátu, ktoré má všetky charakteristiky osobitného geografického trhu, odobrať výhodu poskytnutú NSV na tomto území.

25. Je však potrebné zdôrazniť, že zostáva skutočnosťou, že zásada procesnej autonómie môže zaviesť hranice, a to aj z dôvodu, že jeden z cieľov nariadenia č. 1/2003 musí byť splnený – tým je uplatnenie článkov 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ v členských štátoch jednotné (odôvodnenie č. 1 nariadenia č. 1/2003). Podľa môjho názoru článok 5 nariadenia č. 1/2003 predstavuje takéto hranice a upresňuje druhy rozhodnutí, ktoré môžu VOHS prijať.

26. Zatiaľ čo je zjavné, že nariadenie č. 1/2003 nezosúladuje vnútroštátne procesné právne predpisy,²¹ skutočnosťou zostáva, že veľká časť dôležitých otázok bola upravená na úrovni EÚ vrátane obsahu rozhodnutí, ktoré môžu prijať VOHS.

27. Podľa môjho názoru, ak by normotvorca práva EÚ chcel, aby VOHS mohli prijať rozhodnutie o tom, že správanie neobmedzuje hospodársku súťaž (ako to je stanovené v poľskom zákone o hospodárskej súťaži a ochrane spotrebiteľov), bol by tento druh rozhodnutia jasne a osobitne zahrnut do zoznamu uvedeného v článku 5 nariadenia č. 1/2003 (alebo aspoň do inej časti nariadenia, ako v prípade článku 29 ods. 2 rozhodnutia). Toto tvrdenie je o to relevantnejšie, že normotvorca práva EÚ o ňom vedel, pričom tento druh rozhodnutia bol aj predmetom sporu počas legislatívneho procesu prijímania nariadenia č. 1/2003 (pozri body 39 až 41 nižšie).

21 — ESTEVA MOSSO, C.: *Regulation 1/2003 – Five years on, 16th St. Gallen International Competition Law Forum 2009* (2010), s. 247: Nariadenie č. 1/2003 vhodne upravuje rôznosť inštitučného a procesného prostredia v EÚ. Videli sme však niekoľko spontánnych zmien približujúcich sa k modelu nariadenia. Veľký počet členských štátov zrušil oznamovací systém, niektoré prijali podobné výkonné právomoci alebo nové druhy rozhodnutí. Veľké rozdiely však pretrvávajú: pokuty, trestné postihy, zodpovednosť združení podnikov, premlčanie konaní, úroveň dokazovania a podmienky ukladania záväzkov. LÉMAIRE, CH.: *Premier bilan de l'application du règlement no 1/2003*, Petites affiches, 17. december 2009, č. 251, s. 38 a nasl., uvádza, že okrem hmotných pravidiel, kde zjednocovanie vychádza najmä z povinnosti uplatniť právo EÚ a pravidla jednoty, je to iste v oblasti procesných pravidiel a trestov, v ktorých bol rozvoj najdôležitejší a najzaujímavejší. Takýto vývoj sa v prípravnej fáze nariadenia č. 1/2003 nepredpokladal, keďže členské štáty odmietali diskusiu o otázkach ako zhovievavosť alebo iné procesné pravidlá. Zásada inštitučnej a procesnej autonómie mala zohrávať veľkú úlohu. A teraz zjavne prebieha skutočné zjednocovanie. POZRI JONES, A., SUFRIN, B.: *EC Competition Law*, Oxford, 2004, s. 1161: pokiaľ ide o článok 5 nariadenia č. 1/2003, skúsenosť z decentralizovaním systému môže ukázať, že určitý stupeň harmonizácie bude potrebný na to, aby ESHS mohla správne fungovať (oznámenie Komisie o spolupráci v rámci siete zostalo úmyselne flexibilné a bude pravdepodobne potrebná jeho revízia). BROKELMANN, H.: *Enforcement of Articles 81 and 82 EC under Regulation 1/2003: The case of Spain and Portugal*, *World Competition*, 29 (4): 535-554, 2006, s. 553, uvádza, že nový režim vykonávania, najmä článok 3 ods. 2 a článok 16 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 majú silný harmonizačný vplyv na výklad vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže.

28. Skutočnosť, že VOHS nemajú mať právomoc prijať takéto rozhodnutie, jasne vyplýva aj z dôvodovej správy k návrhu Komisie. V tomto dokumente Komisia zdôraznila, že „návrh je založený na predpoklade, že [VOHS] budú uplatňovať články [101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ] v súlade s ich príslušnými vnútroštátnymi procesnými pravidlami. Na zavedenie zmeny nie je potrebné začať úplnú harmonizáciu

vnútroštátneho procesného práva.^[22] Na druhej strane je potrebné regulovať na úrovni [EÚ] obmedzený počet vecí, ktoré majú priamy vplyv na správne fungovanie navrhnutého systému.“ Komisia doplnila, že čo je „potrebné uviesť, [je] obsah rozhodnutí, ktoré [VOHS] môžu prijať uplatňovaním článkov [101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ] (pozri článok 5 navrhovaného nariadenia), aby bolo zabezpečené úplné a účinné zavedenie priamo uplatniteľného systému výnimky. Žiadny orgán hospodárskej súťaže tvoriaci súčasť [ESHS] nemôže mať právomoc prijať konštitutívne rozhodnutie o výnimke, keď uplatňuje pravidlá hospodárskej súťaže [EÚ].“

29. Ako to dozorný orgán EZVO správne uviedol, zatiaľ čo nariadenie č. 1/2003 priznáva VOHS právomoc prijímať „kladné“ rozhodnutia vo veci samej,²³ zjavne nerobí túto právomoc ukončiť porušenie uplatnením (aj)

článku 102 ZFEÚ súmernú priznaním právomoci VOHS prijímať „záporné“ rozhodnutia vo veci samej. Nikde v článku 5 ani v inom ustanovení nariadenia č. 1/2003 nie je stanovené, že sa osobitne priznáva VOHS právomoc formálne rozhodnúť, že nebol porušený článok 102 ZFEÚ v jednotlivom prípade. Je skôr jasné, že VOHS môže iba rozhodnúť, „že nie sú žiadne dôvody na zásah“ z jeho strany (pozri poslednú vetu článku 5 nariadenia č. 1/2003).

30. Zastávam názor (spolu s poľskou vládou, Komisiou a dozorným orgánom EZVO), že akýkoľvek iný výklad by mohol vyvolať situáciu, v ktorej by na základe zásady *ne bis in idem* záporné rozhodnutie VOHS mohlo zabrániť Komisii alebo inému VOHS následne rozhodnúť o porušení článku 101 ZFEÚ.²⁴

22 — Je sporné, či Komisia chcela úplnú harmonizáciu vnútroštátneho procesného práva, jedným z dôvodov proti je aj ten, že nechcela ohroziť samotnú modernizačnú reformu a namiesto toho ju obmedziť na zjednotenie hmotného práva. Pozri odôvodnenie č. 35 nariadenia č. 1/2003: „Toto nariadenie uznáva širokú variáciu systémov vypracovania verejného záujmu v členských štátoch“ a spoločné stanovisko Rady a Komisie o fungovaní siete orgánov hospodárskej súťaže, uvedené v zápisnici Rady (doc. 15435/02 ADD 1 z 10. decembra 2002), body 6 až 8: „členské štáty akceptujú, že ich systémy vykonávania sa odlišujú, ale napriek tomu spoločne uznávajú štandardy jednotlivých systémov ako základ spolupráce“.

23 — Najmä príkazy na ukončenie danej činnosti, prijímať zväzky a ukladať pokuty podľa vnútroštátneho práva.

24 — Pokiaľ ide o túto zásadu v kontexte práva hospodárskej súťaže EÚ, pozri okrem iného rozsudky z 15. októbra 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Zb. s. I-8375; zo 7. januára 2004, *Aalborg Portland a i./Komisia*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123; z 29. júna 2006, *SGL Carbon/Komisia*, C-308/04 P, Zb. s. I-5977; z 10. mája 2007, *SGL Carbon/Komisia*, C-328/05 P, Zb. s. I-3921; z 9. júla 2003, *Kyowa Hakko Kogyo a Kyowa Hakko Europe/Komisia*, T-223/00, Zb. s. II-2553. Pokiaľ ide o pojem „ten istý čin“ v kontexte tejto zásady, pozri rozsudok z 9. marca 2006, *Van Esbroeck*, C-436/04, Zb. s. I-2333. Pokiaľ ide o túto zásadu a nariadenie č. 1/2003, pozri prebiehajúcu vec *Toshiba Corporation a i.*, C-17/10.

31. Treba uviesť, že takéto obmedzenia právomocí VOHS pri prijímaní záporných rozhodnutí sa tiež zdajú byť v súlade s rozhodovacou praxou Komisie. V jednotlivých prípadoch o porušení hospodárskej súťaže, v ktorých vyšetrovanie Komisie nepreukázalo na dostatočnej úrovni porušenie práva hospodárskej súťaže EÚ, je prípad uzatvorený bez toho, aby Komisia prijala záporné rozhodnutie vo veci samej alebo akékoľvek odôvodnené rozhodnutie adresované účastníkom údajného porušenia.²⁵

32. Vnútroštátny súd navyše správne odkazuje na systematický výklad nariadenia č. 1/2003. Článok 5 sa nachádza v kapitole II nariadenia nazvanej „Právomoci“. Článok 4 tejto kapitoly sa týka právomocí Komisie, článok 5 právomocí VOHS a článok 6 právomocí vnútroštátnych súdov. Zatiaľ čo články 4 a 6 iba všeobecným spôsobom potvrdzujú právomoci Komisie a vnútroštátnych súdov podľa článkov 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ, článok 5 priznáva VOHS právomoc uplatňovať články 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ a výslovne stanovuje spôsob, akým môžu VOHS články 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ uplatniť v jednotlivých

prípadoch (a to prijatím určitých druhov rozhodnutí).²⁶

33. Podľa môjho názoru doslovný výklad článku 5 nariadenia č. 1/2003 navrhnutý v predchádzajúcich bodoch nie je iba priamočiary, ale je aj podporený inými ustanoveniami tohto nariadenia. Z tohto dôvodu je dôležité porovnať znenie článku 5 so znením článku 10.

34. Podľa článku 10 nazvanom „Zistenie neuplatniteľnosti“, keď si to verejný záujem EÚ týkajúci sa uplatňovania článkov 101

25 — Napriek zamietnutiu sťažností rozhodnutiami podľa článku 7 ods. 2 nariadenia Komisie (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004, ktoré sa týka vedenia konania Komisiou podľa článkov [101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 123, s. 18; Mim. vyd. 08/003, s. 81).

26 — Ustanovenia článku 5 sú dôležité, pretože určitým spôsobom harmonizujú právomoci VOHS uplatniť články 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ. Týmto spôsobom či už Komisia odloží sťažnosť, alebo nezačne konanie v jednotlivých prípadoch, môže si byť istá, že VOHS majú dostatočnú právomoc účinne uplatniť právo hospodárskej súťaže EÚ. Pozri TOSATO, G. L., A BELLODI, L., c. d. s. 220. Autori tvrdia, že nariadenie č. 1/2003 dáva VOHS určitú flexibilitu, pokiaľ ide o požiadavku konať. Článok 5 však stanovuje, že VOHS musia začať vyšetrovanie, keď, parafrázujem uvedené ustanovenie, „na základe informácií, ktoré majú k dispozícii, usúdia, že sú splnené podmienky pre zákaz“. Toto pravidlo je potrebné na to, aby Komisia a VOHS mali určitú flexibilitu v rozhodovaní, či začať formálne konanie a prijať rozhodnutie v jednotlivom prípade. Mohlo by to obmedziť ochranu práv jednotlivcov poskytnutú článkom 101 ods. 1 ZFEÚ a článkom 102 ZFEÚ, najmä v prípadoch, v ktorých napriek jasnému porušeniu práva hospodárskej súťaže EÚ prípad nie je dostatočne dôležitý z ekonomického hľadiska, na zabezpečenie práva jednotlivca na súdny proces. Na zníženie tohto rizika posledná veta článku 5 vyžaduje, aby VOHS konali až po splnení určitých podmienok.

ZFEÚ a 102 ZFEÚ vyžaduje, Komisia, konajúc na vlastný podnet, môže rozhodnutím stanoviť, že článok 101 ZFEÚ nie je uplatniteľný na dohodu, rozhodnutie združenia podnikov alebo zosúladený postup buď preto, že nie sú splnené podmienky článku 101 ods. 1 ZFEÚ, alebo že sú splnené podmienky článku 101 ods. 3 ZFEÚ. Komisia môže také zistenia urobiť tiež s odvolaním sa na článok 102 ZFEÚ.²⁷ Rozhodnutia podľa článku 10 sú základom zabezpečenia koherentného uplatnenia práva

hospodárskej súťaže EÚ z dôvodu účinku, aký majú na iné vykonávacie orgány.²⁸

35. Z nariadenia č. 1/2003 vyplýva, že normotvorca práva EÚ priznal Komisii výlučnú právomoc prijímať vo veci samej záporné rozhodnutia (rozhodnutia o neuplatnení).

36. Tento výklad podporuje odôvodnenie č. 14 nariadenia č. 1/2003, ktoré uvádza, že vo výnimočných prípadoch, keď si to vyžaduje verejný záujem Európskej únie, môže byť pre Komisiu účelné prijať rozhodnutie deklaratórneho charakteru, v ktorom stanoví, že zákaz podľa článku 101 ZFEÚ alebo článku 102 ZFEÚ neplatí, aby sa vysvetlil právny stav a zabezpečilo jednotné uplatňovanie práva v Európskej únii, najmä vzhľadom na nové druhy dohôd alebo postupov, ktoré neboli riešené v existujúcej judikatúre a správnom konaní. Pokiaľ ide o požiadavku, že sa má

27 — KERSE, C. S., KHAN, N., c. d. s. 108 a 109, zdôraznili, že zatiaľ čo Komisia vydala detailné Oznámenie o neformálnom poradenstve, neexistujú podobné pravidlá pri neuplatnení napriek tomu, že takéto konanie vedie k formálnemu rozhodnutiu (Oznámenie Komisie o neformálnom poradenstve pri nových otázkach týkajúcich sa článkov 81 a 82 [ES], ktoré sa vyskytujú v jednotlivých prípadoch (poradenstvo formou listu) (Ú. v. ES C 101, 2004, s. 78). Článok 10 navyše obsahuje oboje, starší „negatívny atest“ a „výnimku“, hoci vyhlásenie k článku 10 sa zdá byť viac ako to prvé, ale menej ako to druhé. Vyhlásenie o neuplatniteľnosti môže obsahovať stanovisko, či článok 101 ods. 3 ZFEÚ je splnený (nie ako „záporné rozhodnutia“), ale neuplatní sa len na určité obdobie (nie ako výnimky). SCHWARZE, J., WEITBRECHT, A.: *Grundzüge des europäischen Kartellverfahrensrechts – Die Verordnung (EG) Nr. 1/2003*, Nomos, 2004, s. 133, tvrdia, že článok 10 nariadenia č. 1/2003 je „prežitok“ starého systému a že preto nebol plne zavedený systém právnej výnimky. LANGEN, E., BUNTE, H.-J., c. d., s. 799, uvádzajú, že kladné rozhodnutia sú v systéme právnej výnimky zložité pochopiť a nevhodné (ein schwer fassbarer Fremdkörper). Pozri tiež KLEES, A.: *Europäisches Kartellverfahrensrecht*, Carl Heymanns Verlag, 2005, s. 184.

28 — GAUER, C., DALHEIMER, D., KJOLBYE, L., DE SMIJTER, E.: *Regulation No 1/2003: a modernised application of EC competition rules*, Competition Policy Newsletter, Number 1 – Spring 2003, s. 3 a nasl. Rozhodnutia podľa článku 10 však nie sú určené nahradiť rozhodnutia o výnimke podľa starého systému alebo fungovať ako nástroj na „odobrenie“ individuálnych dohôd v prípade neexistence koherentného uplatnenia alebo politiky. ORTIZ BLANCO, L. (Ed.): *European Community Competition Procedure*, Second Edition, Oxford, 2006, tvrdí, že právna povaha rozhodnutí o neuplatnení by mala byť predmetom diskusie. Nie je jednoduché odlišiť ich od rozhodnutia zamietnuť sťažnosť a obe sú deklaratórne a záväznej (pre VOHS a vnútroštátne súdy) povahy. Sú deklaratórne povahy, pretože „nestanovujú“ práva, ako to bolo pri predchádzajúcich rozhodnutiach o výnimke podľa článku 81 ods. 3 ES. Pozri tiež MONTAG, F., ROSENFELD, A.: *A solution to the problems? Regulation 1/2003 and the Modernisation of Competition Procedure*, ZWeR, 2/2003, s. 115 a nasl.

použit iba vo výnimočných prípadoch, je preukázateľné, že to odráža jeden z cieľov nariadenia č. 1/2003, ktorým je príprava na zmenu k vlastnému hodnoteniu.²⁹

uplatňovanie v rámci Európskej únie³¹, a to najmä: i) „opraviť“ postoj VOHS, alebo ii) poslať ESHS signál, ako sa postaviť k určitému prípadu. Je zaujímavé, že Komisia v správe uvádza, že v praxi takýto prostriedok zabezpečujúci jednotnosť *ex ante* bol prevažne nahradený značnou snahou ESHS podporovať koherentné uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže EÚ. Rozsah, v akom sa ukázalo ESHS ako úspešné miesto na diskusiu o celkovej politike, sa zjavne v čase prijatia nariadenia č. 1/2003 nepredpokladal. Z tohto dôvodu Komisia nemala dôvod konať podľa článku 10, keďže jeho použitie nebolo doteraz potrebné.

37. Nariadenie č. 1/2003 vyžaduje tiež od Komisie, aby k 1. máju 2009 pripravila Správu o vykonávaní nariadenia (ES) č. 1/2003, t. j. päť rokov po nadobudnutí jej účinnosti. V pracovnom dokumente priloženom k tejto správe³⁰ Komisia uvádza, že zatiaľ neprijala žiadne rozhodnutie podľa článku 10, čo potvrdila aj na pojednávaní v septembri 2010. Použitie pojmu „verejný záujem [EÚ]“ v tomto ustanovení nepripúšťa možnosť, že by takéto rozhodnutie mohlo byť oprávnené prijaté v záujme jednotlivých spoločností, keďže cieľom bolo zabrániť, aby bol tento prostriedok použitý ako náhrada za rozhodnutie o výnimke podľa starého systému. Článok 10 je vymedzený pre výnimočné prípady a má vykladať právo a zabezpečovať jeho dôsledné

38. Podľa môjho názoru normotvorca práva EÚ náročky a výslovne stanovil, že rozhodnutia stanovujúce, že ide o oprávnené správanie, by mali byť prijímané: i) iba Komisiou; ii) keď si to verejný záujem EÚ vyžaduje a iba ak sa týka uplatňovania článkov 101 ZFEÚ a 102

29 — HIRSCH, G., MONTAG, F., SÄCKER, F. J., c. d., s. 1614, tvrdia, že keďže takýto systém nevyhnutne vyvoláva vysoký stupeň právnej neistoty, Komisia by mala vykladať podmienky na prijatie kladných rozhodnutí širšie.

30 — Pracovný dokument útvarov Komisie priložený k Správe o vykonávaní nariadenia č. 1/2003 (už citovanom v poznámke pod čiarou 13). Správu tvoril prieskum, ktorého účelom bolo hodnotenie uplatňovania modernizačnej reformy počas tohto obdobia a zahŕňal širokú verejnú diskusiu.

31 — Jedným z hlavných obáv, ktoré zazneli počas prijímania nariadenia č. 1/2003, bolo, že udelenie právomoci VOHS a vnútroštátnym súdom uplatňovať právo hospodárskej súťaže EÚ v celosti by ohrozilo dôsledné uplatňovanie týchto pravidiel.

ZFEÚ; iii) v prípadoch, keď Komisia koná na vlastný podnet, a iv) iba vo výnimočných prípadoch.³²

39. V tejto súvislosti môže byť zaujímavé posúdiť Bielu knihu Komisie o modernizácii pravidiel implementujúcich články [81 ES] a [82 ES] z 28. apríla 1999, ktorá bola predchodcom modernizácie uskutočnenej nariadením č. 1/2003.³³ „Rozhodnutia o neuplatniteľnosti“ boli ako prvé spomenuté v Bielej knihe, čo bolo výsledkom diskusie v rámci Komisie začatej v roku 1997 v rámci malej pracovnej skupiny posudzujúcej problémy predstavujúce oznamovací systém podľa nariadenia č. 17.³⁴ Komisia dostala mnoho pripomienok

32 — Dobrým argumentom môže byť, že Komisia by prijala rozhodnutie podľa článku 10 iba vtedy, keď by chcela urobiť akoby-legislatívne stanovisko o uplatniteľnosti článkov 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ. Zdá sa, že Komisia uprednostňuje vydávanie poradenstva formou listu, aj keď oznámenie o neformálnom poradenstve jasne uvádza, že takéto listy sú skôr výnimkou ako pravidlom. Pozri KERSE, C. S., KHAN, N., c. d., s. 109.

33 — EHLERMANN, C. D.: *The Modernisation of EC Antitrust Policy: a Legal and Cultural Revolution*, CMLR, 37: 537-590, 2000, ju nazval „najdôležitejší dokument o politike, aký kedy Komisia prijala za posledných 40 rokov uplatňovania politiky hospodárskej súťaže EÚ“.

34 — V čase prijímania nariadenia č. 17 zákaz prijímania obmedzujúcich rozhodnutí bol v Európe revolučným. Centrálné oznamovanie a povoľovací systém zaručoval, že nové ustanovenie bude vykladané a uplatňované Komisiou, ktorá bola osobitne určená na „nové náboženstvo“. Oznamovací systém mal aj vzdelávaciu funkciu, keďže spoločnosti a ich právnicki boli vzdelávaní Komisiou prostredníctvom povoľovacieho postupu. Pozri GERADIN, D. (Ed.): *Modernisation and enlargement: Two major challenges for EC competition law*, Intersentia, 2004, s. 14 a 15.

týkajúcich sa Bielej knihy a v roku 2000 napokon predstavila jej návrh.

40. Biela kniha uvádzala, že Komisia by nemala už viac prijímať rozhodnutia o výnimke podľa článku 81 ods. 3 ES, ale navrhovala, že Komisia by mala prijímať „individuálne rozhodnutia, ktoré nie sú zakazujúcimi rozhodnutiami“, a stanovovala: „keď v rámci transakcie vznikne nová otázka, môže byť potrebné poskytnúť trhu poradenstvo týkajúce sa stanoviska Komisie k niektorým jej obmedzeniam. Kladné rozhodnutia tohto druhu budú teda prijímané vo výnimočných prípadoch na základe všeobecného záujmu..., budú mať deklaratórnu povahu a rovnaký právny účinok, aký má negatívny atest v súčasnosti“. Časť členských štátov vyjadrila svoje obavy, že existuje riziko, že takéto kladné rozhodnutia sú cestou k návratu k oznamovaciemu systému, pretože majú ťažkosti zmieriť sa so systémom právnej výnimky. Iná časť členských štátov navrhovala, aby aj VOHS mali právomoc prijímať takéto kladné rozhodnutia.³⁵

41. Ako odpoveď na tieto otázky dôvodová správa priložená k návrhu odôvodňovala

35 — Pozri ORTIZ BLANCO, L., c. d., s. 211.

rozhodnutia o neuplatnení na základe toho, že v „priamo uplatniteľnom systéme výnimky budú hlavnými úlohami Komisie konať proti porušeniam a vyvíjať politiku hospodárskej súťaže a podporovať dôsledné uplatňovanie pravidiel prostredníctvom všeobecných opatrení, akými sú nariadenia o skupinovej výnimke a poradenstvo“. Uvádza, že rozhodnutia o neuplatnení „môžu byť prijaté iba na vlastný podnet Komisie a vo verejnom záujme [EÚ]. Tieto podmienky zaručujú, že rozhodnutia o zistení neuplatnenia sa nemôžu získať na požiadanie spoločností. Takáto možnosť by vážne ohrozila hlavný cieľ reformy^[36], ktorým je zameranie činnosti všetkých orgánov hospodárskej súťaže na zakázané správanie. V decentralizovanom systéme má Komisia ako strážca Zmluvy a centrálny umiestnený orgán osobitnú úlohu spočívajúcu v stanovovaní politiky hospodárskej súťaže a zabezpečení, že články [101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ] sú dôsledne uplatňované na celom zjednotenom trhu. Na to je potrebné priznať Komisii právomoc prijímať kladné rozhodnutia, ak to vyžaduje verejný záujem [EÚ]. Táto právomoc umožňuje Komisii prijať rozhodnutia o zistení neuplatnenia, osobitne v prípade nových druhov dohôd, postupov alebo v situáciách, ktoré neboli ustálené v existujúcej judikatúre a správnu praxou“.

42. Tento môj výklad príslušného ustanovenia tiež podporujú odôvodnenia vyjadrené v nedávnych návrhoch generálnych advokátov a v judikatúre EÚ.

43. Po prvý generálna advokátka Kokott vo veci T-Mobile Netherlands a i.³⁷ zdôraznila dôležitosť jednotného uplatňovania práva hospodárskej súťaže EÚ po prijatí nariadenia č. 1/2003: „pravidlá hospodárskej súťaže článkov [101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ] sa uplatňujú od 1. mája 2004^[38] v decentralizovanom systéme silne závislom od spolupráce [VOHS] a súdnych orgánov.^[39] Rozhodujúci význam

36 — Komisia bola neoblomná v bode, že článok 10 nariadenia č. 1/2003 nemá umožňovať, aby sa použil ako skrytý spôsob oznamovania, čo by ohrozilo hlavný cieľ tohto nariadenia.

37 — Rozsudok zo 4. júna 2009, C-8/08, Zb. s. I-4529, body 85 a 86.

38 — Tento deň označuje prechod k novému protimonopolnému právu v súlade s nariadením č. 1/2003 (pozri druhý odsek článku 45).

39 — V tomto bode pozri najmä odôvodnenia č. 4, 6, 7, 8, 21 a 22 nariadenia č. 1/2003. Dokonca aj pre obdobie predchádzajúce 1. máju 2004 Súdny dvor už zdôraznil povinnosť lojality spočívajúcu na vnútroštátnych súdoch v oblasti práva hospodárskej súťaže (rozsudok zo 14. decembra 2000, Masterfoods a HB, C-344/98, Zb. s. I-11369, bod 49). [Z judikatúry Súdneho dvora rovnako vyplýva, že povinnosť členských štátov podľa článku 5 ES prijať všetky potrebné opatrenia, všeobecné alebo konkrétne, na zabezpečenie splnenia povinností vyplývajúcich z práva EÚ a zdržať sa od akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo ohroziť dosiahnutie cieľov Zmluvy, je zaväzujúce pre všetky orgány členských štátov vrátane, pokiaľ ide o ich právomoc, súdov (pozri v tomto ohľade rozsudok zo 17. decembra 1998, IP, C-2/97, Zb. s. I-8597, bod 26)].

treba v tomto ohľade pripísať ochrane jednotnosti uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže v [Európskej únii]. Bolo by totiž v rozpore tak so základným cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky hospodárskej súťaže pre podniky na európskom vnútornom trhu, ako aj v rozpore s ambíciou zabezpečiť jednotnú ochranu záujmov spotrebiteľov v celej [Európskej únii], keby uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže vyjadrených v článkoch [101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ] odhaľovalo príliš veľké odchýlky medzi [VOHS] a súdnymi orgánmi členských štátov. To je okrem iného dôvod, pre ktorý sa myšlienka, že články [101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ] musia byť uplatňované jednotným spôsobom, ťahá ako červená niť celým nariadením č. 1/2003“.

sa zdá dostatočne pružný, aby sa do pôsobnosti mechanizmu, ktorý je stanovený v článku 15 ods. 3 prvom pododseku tretej vete nariadenia č. 1/2003, mohli zahrnúť situácie, v ktorých vnútroštátny súd ohrozuje alebo môže ohroziť jednotné, alebo dokonca účinné uplatňovanie článkov [101 ZFEÚ alebo 102 ZFEÚ]... Takýto prístup sa zdá o to primeranejší, že cieľmi nariadenia č. 1/2003 je umožniť jednotné a účinné uplatňovanie článkov [101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ]..., v zmysle ktorých Komisia vzhľadom na jej dozorné poslanie, ktoré jej ukladá právo [EÚ]^[41], plní rozhodujúcu úlohu^[42]... Prechod z osobitne centralizovaného uplatňovania článkov 81 ES a 82 ES, ktoré existovalo pod záštitou [nariadenia č. 17], na režim decentralizovaného vykonávania pravidiel [EÚ] v oblasti hospodárskej súťaže, ktorý bol zavedený nariadením č. 1/2003, vyžaduje zavedenie mechanizmov vhodných na to, aby sa zabezpečilo ‚skutočné, účinné, jednotné‘ a/alebo ‚koherentné‘ uplatňovanie ustanovení článkov [101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ] na základe rôznych výrazov používaných v nariadení č. 1/2003... Je tiež pravda, že medzi týmito mechanizmami stanovenými v článku 15 nariadenia č. 1/2003 sú uvedené tie, ktoré sa týkajú spolupráce medzi

44. Po druhé generálny advokát Mengozzi vo veci X⁴⁰ uviedol, že „pojem koherencie, alebo presnejšie, výraz ‚koherentné uplatňovanie‘

41 — Pozri rozsudky zo 7. júna 1983, *Musique Diffusion française/Komisia*, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, bod 105, a zo 7. júna 2007, *Britannia Alloys & Chemicals/Komisia*, C-76/06 P, Zb. s. I-4405, bod 22.

42 — Systém podľa nariadenia č. 1/2003 skutočne robí VOHS zodpovednými za presadzovanie práva hospodárskej súťaže EÚ bez toho, aby bola akýmkoľvek spôsobom znížená sila alebo strategické vedenie a kontrolná úloha Komisie. Pozri RIZZUTO, F.: *Parallel Competence and the Power of the EC Commission under Regulation No 1/2003 according to the Court of First Instance*, ECLR, 2008, 29(5), s. 286 až 297. Je lepšie systém opísať ako asymetrický než ako predstieraná centralizácia (Komisia nemá formálnu právomoc riadiť VOHS), alebo decentralizovaný (priznanie právomoci riadiť VOHS nebolo na úkor právomoci Komisie). Je asymetrický a podmienený, pretože iba Komisia má právomoc zmeniť smer vyšetrovania a rozhodnutia, ak sa domnieva, že je to vhodné.

40 — Pozri rozsudok C-429/07, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, body 34 a 41.

súdmi členských štátov na jednej strane a Komisiou, ako aj vnútroštátnymi orgánmi hospodárskej súťaže na druhej strane“.

že na rozdiel od článku 5 tohto nariadenia článok 10 nemá slúžiť v prípade ukončenia konania v jednotlivom prípade. Má skôr za úlohu umožniť Komisii vyjadriť sa k novým otázkam v oblasti práva hospodárskej súťaže EÚ, v zásade mimo akéhokoľvek osobitného vyšetovania.

45. Po tretie podobné body už boli zdôraznené v judikatúre EÚ.⁴³

46. Je potrebné pripomenúť, že osobitný charakter prisudzovaný článku 10 nariadením č. 1/2003 vychádza zo skutočnosti,

47. Zo znenia nariadenia č. 1/2003 však jasne vyplýva, že – kým základnou myšlienkou je, že Komisia a VOHS majú paralelné⁴⁴ právomoci a majú spolu tvoriť sieť, v rámci ktorej v úzkej spolupráci uplatňujú právo hospodárskej súťaže EÚ, – skutočnosťou zostáva, že postavenie Komisie je odlišné od postavenia VOHS z dôvodu právomoci Komisie prijímať rozhodnutia o neuplatnení podľa článku 10

43 — Pozri rozsudok z 8. marca 2007, France Télécom/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, body 79 a 84. (Pokiaľ ide o rozdelenie právomoci medzi Komisiu a VOHS, treba podotknúť, že nariadenie č. 1/2003 zrušuje predchádzajúci centralizovaný systém a v súlade so zásadou subsidiarity organizuje širšie združenie VOHS, pričom ich na tento účel oprávňuje vykonávať právo hospodárskej súťaže EÚ. Systematika nariadenia sa však zakladá na úzkej spolupráci, ktorá sa má rozvinúť medzi Komisiou a VOHS organizovanými ako sieť, pričom konkrétny spôsob tejto spolupráce má stanoviť Komisia. Uvedené nariadenie okrem toho nespochybňuje všeobecnú právomoc priznanú Komisii judikatúrou. Komisii sa totiž nariadením č. 1/2003 priznáva veľmi široká právomoc vyšetovania a v každom prípade rozhodovania o začatí konania o porušení.) Pozri tiež rozsudok z 8. marca 2007, France Télécom/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, body 128, 129 a 132 (voči ktorému bolo podané odvolanie na Súdny dvor, France Télécom/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 8).

44 — V súlade s ustálenou judikatúrou sa právo EÚ a vnútroštátne právo v oblasti hospodárskej súťaže uplatňujú paralelne, pretože upravujú odlišné aspekty postupov obmedzujúcich hospodársku súťaž. Hoci články 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ zohľadňujú postupy obmedzujúce hospodársku súťaž z dôvodu prekážok, ktoré z nich môžu vyplývať pre obchod medzi členskými štátmi, vnútroštátne právne úpravy vychádzajúce z dôvodov vlastných každej z nich zohľadňujú tieto postupy len v tomto svojom rámci (pozri okrem iného rozsudky z 13. februára 1969, Wilhelm a i., 14/68, Zb. s. 1, bod 3; z 10. júla 1980, Giry a Guerlain a i., 253/78 a 1/79 až 3/79, Zb. s. 2327, bod 15; z 9. septembra 2003, Milk Marque a National Farmers' Union, C-137/00, Zb. s. I-7975, bod 61, a z 13. júla 2006, Manfredi a i., C-295/04 až C-298/04, Zb. s. I-6619, bod 38). Treba zdôrazniť, že táto judikatúra sa týka právneho stavu pred vznikom účinnosti nariadenia č. 1/2003.

nariadenia č. 1/2003⁴⁵ a na základe pravidla stanoveného v článku 11 ods. 6 tohto nariadenia, podľa ktorého ak Komisia začne konať, zbavuje tým VOHS ich právomoci konať v rovnakej veci, ako aj pravidla stanoveného v článku 16 ods. 2 tohto nariadenia, podľa ktorého keď VOHS rozhodujú vo veciach, ktoré sú už predmetom rozhodnutia Komisie, nemôžu prijať rozhodnutia, ktoré sú v rozpore s rozhodnutím prijatým Komisiou týkajúcim sa tej istej dohody alebo postupu. Všetky tieto tri rozdiely sa týkajú osobitnej úlohy Komisie pri výklade práva a zabezpečovaní jeho dôsledného uplatňovania v rámci EÚ, ako to stanovuje článok 105 ods. 1 ZFEÚ (predtým článok 85 ods. 1 ES).⁴⁶

48. Zastávam názor (spolu s poľskou vládou a Komisiou), že tvrdenie, že VOHS nemajú právomoc prijímať rozhodnutia o neuplatnení, je v súlade s cieľom sledujúcim jednotné uplatnenie práva hospodárskej súťaže EÚ a je podporené aj skutočnosťou, že zistenie neuplatniteľnosti nie je jedným z druhov rozhodnutí vymenovaných v článku 11 ods. 4 nariadenia č. 1/2003, ktoré stanovuje, že pred prijatím rozhodnutia VOHS informujú Komisiu (zjavne v súvislosti s iba tými druhmi rozhodnutí, ktoré sú vymenované v článku 11 ods. 4, ktoré môžu mať účinok na jednotnosť uplatnenia práva hospodárskej súťaže EÚ).⁴⁷ Ak by to tak nebolo, Komisia by nemala možnosť zabezpečiť jednotné uplatnenie práva hospodárskej súťaže EÚ a/alebo začať konanie

45 — Je sporné, či táto právomoc je nejaká podobná právomoci priznanej článkami 2 a 6 nariadenia č. 17 prijímať negatívne atesty a individuálne výnimky. Líši sa však v dôležitých aspektoch. Podľa nariadenia č. 1/2003 Komisia koná z vlastného podnetu a vo verejnom záujme EÚ, a nie je preto povinná konať na požiadanie. Takéto zistenia majú navyše deklaratórnu povahu a nevytvárajú práva, ako to bolo pri individuálnych výnimkách. Nakoniec článok 16 nariadenia č. 1/2003 spolu s článkom 1 ods. 3 tohto nariadenia vyzývajú, aby VOHS a vnútroštátne súdy neprijímali rozhodnutia, ktoré by boli v rozpore s rozhodnutiami podľa článku 10. To tak však nebolo v prípade negatívneho atestu. Obmedzením na určenie, že právo Spoločenstva (teraz EÚ) sa na spornú vec neuplatňuje, nechaj negatívny atest priestor VOHS a súdom, aby uplatnili vnútroštátne právo hospodárskej súťaže (rozsudok Giry a Guerlain a I., už citovaný v poznámke pod čiarou 44). Pozri TOSATO, G. L., BELLODI, L., c. d., s. 40. Na druhú stranu LOEWENHEIM, U., MEESSEN, K. M. A RIESENKAMPFF, A., c. d. v poznámke pod čiarou 19, na strane 740, uviedli, že článok 5 nemá v nariadení č. 17 náprotivok. Taktiež uvádzajú, že nariadenie č. 1/2003 nestanovuje povinný zoznam rozhodnutí (Entscheidungskatalog) VOHS, ale necháva to na vnútroštátnu právnu úpravu.

46 — Pozri WILS, W. P. J., c. d., s. 682.

47 — Skutočnosť, že istý VOHS zistil, že nie sú žiadne dôvody na zásah z jeho strany, nebráni inému VOHS alebo vnútroštátnemu súdu zistiť opak a zakázať dohodu alebo postup. Skutočnosť, že článok 11 ods. 4 sa vzťahuje iba na záporné rozhodnutia, preto neznamená, že viac právomocí v oblasti výkonu je pokladané za väčší problém ako menej právomocí v oblasti výkonu. Je to iba potvrdenie skutočnosti, že v systéme vytvorenom nariadením č. 1/2003 záporné rozhodnutia vždy prevyšujú (nebolo by to tak v prípade, ak by VOHS mali právomoc prijímať konštitutívne rozhodnutia o výnimke). Jedinými výnimkami sú rozhodnutia podľa článku 10 prijaté Komisiou, takže všetko, čo je potrebné, je systém, ktorý zabráni prijímaniu neoprávnených záporných rozhodnutí VOHS. Po ich prijatí a zavedení je totiž ťažké záporné rozhodnutia napraviť. Pozri FAULL, J., NIKPAY, A., c. d., s. 158.

podľa článku 11 ods. 6 nariadenia č. 1/2003⁴⁸ v prípade, v ktorom by hrozilo nejednotné uplatnenie práva hospodárskej súťaže EÚ.

záleží na tom, že vnútroštátne procesné právo umožňuje prijať takéto záporné rozhodnutie s ohľadom na zákazy podľa vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže. Zásada procesnej autonómie neopravňuje rozšírenie právomocí VOHS, pokiaľ ide o rozhodnutia, ktoré môžu prijať podľa nariadenia č. 1/2003.

49. Podľa môjho názoru z vyššie uvedeného vyplýva, že článok 5 nariadenia č. 1/2003 vyjadruje kompromis stanovený v právnej úprave EÚ po dlhom legislatívnom konaní.

50. Z mojich analýz je zjavné, že VOHS nemajú právomoc prijímať rozhodnutia o neuplatnení na základe článkov 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ.⁴⁹ V skutočnosti iba málo

51. Súhlasím s vnútroštátnym súdom, že článok 5 nariadenia č. 1/2003 by mal byť vykladaný tak, že slová „rozhodnúť, že nie sú žiadne dôvody na zásah z ich strany“ jasne znamenajú vyjadrenie rozhodnutia, ktoré sa odlišuje od rozhodnutia stanovujúceho, že neprišlo k porušeniu článku 102 ZFEÚ. Ako sme mohli vidieť, normotvorca práva EÚ úmyselne nepriznal právomoc VOHS prijímať rozhodnutia stanovujúce, že neprišlo k porušeniu článku 102 ZFEÚ. Z dôvodovej správy k návrhu nariadenia č. 1/2003 taktiež jasne vyplýva, pokiaľ ide o právomoci VOHS, že v prípadoch, akým je tento – v ktorom VOHS rozhodlo, že správanie podniku neporušilo článok 102 ZFEÚ –, môže „ukončiť konanie“ alebo „zamietnuť sťažnosť“ rozhodnutím stanovujúcim, že nie sú žiadne dôvody na zásah (s. 16 návrhu) a že „žiadne VOHS, ktoré je súčasťou siete, nemôže mať právomoc prijímať konštitutívne rozhodnutia o výnimke

48 — Ak Komisia začne konanie týkajúce sa prijatia rozhodnutia podľa kapitoly III nariadenia č. 1/2003 („rozhodnutia Komisie“), zbavuje tým VOHS ich práva na uplatňovanie článkov 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ. Ak VOHS už v prípade konajú, Komisia začne konanie len po konzultácii s týmito VOHS.

49 — Rovnaký výklad možno nájsť okrem iného v OLIVER, P.: *Le règlement 1/2003 et les principes d'efficacité et d'équivalence*, Cahiers de droit européen, Vol. 41, č. 3-4, 2005, s. 366, LOEWENHEIM, U., MEESSEN, K. M., RIESENKAMPFF, A., c. d., s. 738. Rozdielny výklad možno nájsť v KERSE, C. S., KHAN, N., c. d., s. 261.

pri uplatňovaní pravidiel hospodárskej súťaže [EÚ]“ (s. 12).

v situácii, akou je situácia vo veci prejednávanej vnútroštátnym súdom, v ktorej sa môže prijať záporné rozhodnutie vo veci samej iba na základe vnútroštátneho práva.

52. Z vyššie uvedeného vyplýva, že článok 5 nariadenia č. 1/2003 sa má vykladať v tom zmysle, že orgán hospodárskej súťaže členského štátu nemôže vydať rozhodnutie, podľa ktorého nedošlo k správaniu obmedzujúceho hospodársku súťaž v zmysle článku 102 ZFEÚ, pokiaľ po skončení konania zistí, že podnik neporušil zákaz zneužívania dominantného postavenia podľa tohto ustanovenia Zmluvy.

54. Už bolo spomenuté, že v oboch rozsudkoch, *Otto*⁵⁰ a *GT-Link*⁵¹, Súdny dvor uviedol, že „uplatnenie článku [102 ZFEÚ] vnútroštátnymi orgánmi sa v podstate riadi vnútroštátnymi procesnými pravidlami“. Vo veci *Otto* však Súdny dvor dodal, že „prináleží vnútroštátnemu právu, aby definovalo vhodné procesné pravidlá na zabezpečenie práva na... obranu dotknutých osôb, *pod podmienkou, že bude dodržané právo [EÚ]* a najmä jeho základné zásady. Takéto záruky sa môžu odlišovať od záruk, ktoré sa uplatňujú v konaniach [EÚ]“⁵².

Druhá otázka

53. Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či posledná veta článku 5 nariadenia č. 1/2003 môže tvoriť právny základ pre VOHS na ukončenie jeho konania prijatím rozhodnutia, podľa ktorého nie sú žiadne dôvody na zásah z jeho strany

55. Komisia a dozorný orgán EZVO tak oprávnene tvrdia, že v prípade situácie, o akej rozhoduje vnútroštátny súd, v ktorej podmienky na rozhodnutie o zákaze nie sú splnené, článok 3 ods. 1 a článok 5 nariadenia č. 1/2003 ukladajú povinnosť VOHS uplatniť

50 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 18, bod 14.

51 — Tamže, bod 23.

52 — To isté (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

článok 102 ZFEÚ a ukončiť jeho správne konanie rozhodnutím, že nie sú žiadne dôvody na zásah z jeho strany. Z úvah týkajúcich sa prvej otázky totiž vyplýva, že s ohľadom na dôležitosť zabezpečenia jednotného uplatnenia pravidiel hospodárskej súťaže EÚ v rámci celej Únie skutočnosť, že právo hospodárskej súťaže členského štátu (zatiaľ) výslovne nedáva VOHS právomoc prijať takéto rozhodnutie, nemení povinnosti, ktoré členským štátom vyplývajú z článku 3 ods. 1 a článku 5 nariadenia č. 1/2003.⁵³

v právnych systémoch členských štátov.⁵⁴ Po druhej zásada prednosti⁵⁵ vyžaduje, aby vnútroštátny súd neuplatnil vnútroštátne právo, ktoré je v rozpore s právom EÚ, ale namiesto toho uplatnil právo EÚ. Z judikatúry totiž vyplýva, že vnútroštátny súd, ktorý je v rámci svojej právomoci poverený uplatniť právne predpisy Únie, je povinný zabezpečiť plný účinok týchto predpisov, pričom v prípade potreby z vlastnej iniciatívy neuplatní akékoľvek odporujúce ustanovenie vnútroštátneho práva, aj keby bolo prijaté neskôr. Vnútroštátny súd nemusí požadovať alebo čakať na ich predchádzajúce zrušenie zákonodarnou cestou alebo akýmkoľvek iným ústavným postupom.⁵⁶ Ako správne zdôraznil dozorný orgán EZVO takáto povinnosť sa uplatňuje *mutatis mutandis* v VOHS, ktoré tiež nemôžu uplatniť vnútroštátne ustanovenia, ktoré sú v rozpore s právom EÚ.

56. Po prvé nariadenie č. 1/2003 – ako všetky nariadenia – je priamo uplatniteľné

53 — Každý orgán, ktorý uplatňuje vnútroštátne právo hospodárskej súťaže v jednotlivom prípade, má povinnosť uplatniť články 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ za okolností stanovených v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 1/2003. Každý náležitý výklad povinnosti uplatniť články 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ odkazuje na výkonné právomoci uvedené v článku 5. Formálne vymenované alebo nie, orgán, ktorý má právomoc uplatniť vnútroštátne právo hospodárskej súťaže v jednotlivých prípadoch, podlieha článku 3 ods. 1 a následne musí byť oprávnený uplatňovať výkonnú právomoc, aj ak neexistujú vnútroštátne ustanovenia výslovne mu ju zverujúce a aj ak by vnútroštátne ustanovenia stanovovali opak. Pozri prípad belgickej VOHS uvedený nižšie. Pozri GIPPINI FOURNIER, E., už citovaný v poznámke pod čiarou 11, s. 103.

57. Ďalej je logické, že článok 5 nariadenia č. 1/2003 by mal byť priamo uplatniteľný – umožňuje to všetkým príslušným VOHS uplatňovať od 1. mája 2004 rovnakú rozhodovaciu právomoc bez toho, aby bolo potrebné

54 — Rozsudok z 5. februára 1963, van Gend & Loos, 26/62, Zb. s. 1.

55 — Rozsudok z 15. júla 1964, Costa/ENEL, 6/64, Zb. s. 585.

56 — Rozsudok z 9. marca 1978, Simmenthal, 106/77, Zb. s. 629. Pozri tiež rozsudok z 12. januára 2010, Petersen, C-341/08, Zb. s. I-47, bod 80.

čakať na zavedenie článku 5 do vnútroštátneho práva.⁵⁷

čase talianske právo neupravovalo.⁵⁹ Toto rozhodnutie potvrdil aj TAR del Lazio 6. decembra 2005. Nakoniec Conseil de la concurrence rozhodol, že je možné vykonávať výkonnú právomoc, aj ak mu ju vnútroštátne ustanovenia nepriznávajú, a to bez ohľadu na to, či to je v rozpore s vnútroštátnymi ustanoveniami. To bolo stanovisko týkajúce sa právomoci prijímať záväzky, jedno z druhov rozhodnutí vymenovaných v článku 5, ale neupravených v belgickom práve. Conseil de la concurrence si prisvojilo právomoc vyvedenú z „článku 9“ z priameho účinku nariadenia č. 1/2003.⁶⁰

58. Nakoniec ako niekoľko konkrétnych príkladov možno uviesť, že VOHS v Nemecku, Taliansku a Belgicku už priamo uplatnili nariadenie č. 1/2003. Po prvé Bundeskartellamt odkazoval na článok 5 nariadenia č. 1/2003 už pred nadobudnutím účinnosti siedmej zmeny a doplnenia nemeckého zákona o hospodárskej súťaži.⁵⁸ Po druhé Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato priamo uplatnila článok 5 nariadenia a prijala rozhodnutie nariaďujúce prechodné opatrenia, čo v danom

59. Z vyššie uvedeného vyplýva, že článok 5 nariadenia č. 1/2003 je priamo uplatniteľný a VOHS môže ukončiť svoje konanie prijatím procesného rozhodnutia, podľa ktorého nie sú žiadne dôvody na zásah z jeho strany.

57 — Čo sa týka tohto výkladu, pozri okrem iného LANGEN, E., BUNTE, H.-J., c. d., s. 753; KLEES, A., c. d., odsek 7, bod 37; de BRONETTI, G.-K.: *Kommentar zum europäischen Kartellverfahrensrecht: VO 1/2003*, Luchterhand, 2005, odsek 5, bod 1; SCHWARZE, J., WEITBRECHT, A., c. d., odsek 8, bod 11 a naśl.

58 — Bkarta, B 9 – 55/03, s. 22 – „Deutsche Post AG“. Pozri LANGEN, E., BUNTE, H.-J., c. d., s. 753.

59 — Autorità Garante Provvedimento č. 14 078 „Merck“ z 23. februára 2005. Pozri IMMENGA, U., MESTMÄCKER, E. J.: *Wettbewerbsrecht – Band 1. EG/Teil 2*, Beck, 2007, s. 938.

60 — Pozri COOK, C.: *Commitment Decisions: The Law and Practice under Article 9, 29(2) World Competition 209* (2006), v poznámke pod čiarou 14. Pozri GIPPINI FOURNIER, E., c. d., s. 104.

IV — Návrh

60. Zastávam preto názor, že Súdny dvor by mal odpovedať na otázky položené Sąd Najwyższy takto:

- „1. Článok 5 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 [ES] a 82 [ES] (teraz články 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ) sa má vykladať v tom zmysle, že orgán hospodárskej súťaže členského štátu nemôže vydať rozhodnutie, podľa ktorého nedošlo k správaniu obmedzujúcemu hospodársku súťaž v zmysle článku 102 ZFEÚ, pokiaľ po skončení konania zistí, že podnik neporušil zákaz zneužívania dominantného postavenia podľa tohto ustanovenia Zmluvy.

2. Ak na základe informácií, ktoré orgán hospodárskej súťaže členského štátu má k dispozícii, nie sú splnené podmienky na rozhodnutie o zákaze v zmysle prvej vety článku 5 nariadenia č. 1/2003, môže tento orgán hospodárskej súťaže ukončiť svoje správne konanie prijatím rozhodnutia, podľa ktorého nie sú žiadne dôvody na zásah z jeho strany“.